

DUAS NOVAS PUBLICAZIUNS DA LA CHASA EDITURA RUMANTSCHA

Verd s-chür da Rut Plouda

Verd s-chür ha num il nov cudesch da Rut Plouda che reunescha texts en prosa curta, scrits ils ultims onns. Ultra da texts novs e mai publicgads porscha l'ovra era material scrit oriundamain per l'emissiun litterara Impuls da RTR e reelavurà pli tard. Insaquants auters texts èn vegnids publicgads en differentas periodicas.

Represchentads èn plirs geners da texts. I vegn reflectà, descrit, evocà e raquintà. Characteristic per tut ils texts è il stil concis reduci a l'essenzial che mussa ina gronda segirezza en la tscherna dals meds expressivs ed in senn per il dretg pled.

Sur l'entir artg stat Rut Plouda cun ses egl per il nov, per il nunspetgà, cun ses senn per il misteri e per il sorprendent che sa zuppa en quai che para enconuscent. Cun paucs meds vegn l'autura da far nascher personas, d'illustrar cuntradas, lieus, ambients ed atmosferas che stattan en colliaziun cun stadis d'anim e che laschan renascher muments vivids.

Adina puspè ans fa Rut Plouda era palais il gust dal gieu e da l'experiment: ella articulescha plets e nums geografics che daventan, cun la repetiziun, novs ed esters, avran associaziuns ed animeschan nossa imaginaziun. Quai che collia quests texts prezios en quella ediziun è la vusch, la fascinaziun, la disceziun ed il dun d'observaziun extraordinari da l'autura Rut Plouda. Ella demussa sia memoria per muments-clav che mainan las lecturas ed ils lecturs tras ses univers profund e poetic, accompagnads da quella musica dals plets ch'è be sia.

Verd s-chür, Rut Plouda. Prosa curta, rumantsch vallader, 105 p., CHF 26.-, ISBN: 978-3-03845-073-3, Chasa Editura Rumantscha, 2020

L'odur dal füm - raquints da Cla Biert

En ses raquints ed en ses roman, cumparids en il decurs da passa trenta onns, ha Cla Biert tematisà a maniera umoristica e seriusa la vita en l'Engiadina Bassa da ses temp. En tshertga da temas e furmas narrativas innovativas sco era dad in'expressivitat litterara nutrida da la lingua discurredda en ses conturns, ha el interpretà en sia prosa variada ils plaschairs e displaschairs dad uffants en svilup e da creschids che ston s'orientar tranter tradiziun e modernitad. Ses grond engaschament per lingua e cultura rumantscha è stà collià era cun la reflexiun da sia atgna ovra creativa.

Per il 100avel anniversari da Cla Biert preschenta la Chasa Editura Rumantscha ina tscherna da raquints pli u main enconuscents e singuls texts inediti u emblidads. Annetta Ganzoni e Rico Valär han reuni en questa ediziun ina raccolta da raquints e siemis scrits tranter il 1949 ed il 1980 e per part fin oz inediti. Ils editurs commenteschon en perspectiva biografica e poetologica la lavur litterara da quest grond narratur vallader.

Las fotografias ed illustraziuns sco er ils commentaris dals dus editurs che sa basan sin ils texts preschentads gidan las lecturas ed ils lecturs dad oz da contextualisar l'importanza da Cla Biert sco narratur e sco promotur da la cultura e litteratura rumantscha.

Cla Biert

Dapi sias emprimas publicaziuns è Cla Biert tranter ils auturs rumantschs ils pli enconuscents tant en Svizra sco a l'ester. Ses raquints translats en tudestg, franzos, talian ed englais interessan differents publics da diversas generaziuns. Ina part dals raquints ed il roman La müdada èn cumparids ultimamain tar la chasa editura Limmat Verlag il 2009 ed il 2012. Ils auters raquints èn daditg exausts.

Cla Biert (1920-1981), naschì e creschì si a Scuol en Engiadina Bassa, è sta in autur, collecziunader e chantadur da chanzuns popularas ed actur engaschà per la cultura rumantscha en Grischun ed en Svizra. Biert ha

PLIMA D'UR PER POETINAS E FABULUNS

La Lia Rumantscha envida cordialmain las poetinas ed ils fabuluns da las regiuns rumantschas da sa participar a la concurrenza da scriver Plima d'aur. Sin las victuras ed ils victurs spetgan, sper laud e reconuschienscha, bels premis e perfin la pussaivladad da preleger lur text als Dis da litteratura a Domat.

Uffants e giuvenils da 9 fin 25 onns pon prender part cun lur texts scrits en in dals idioms ubain rumantsch grischun. Las contribuziuns dastgan esser istorgias, paraulas, poesias e raquints e ston vegnir inoltradas enfin la fin da mars 2021.

La premiaziun ha lieu l'entschatta da zercladur 2021 en Engiadina, en Surselva ed en il Grischun Central. Per mintga regiun e per mintga categoria vegn tshernida ina victura u in victur. Ulteriuras infurmaziuns vegnan publicgadas proximamain sin www.liarumantscha.ch.

studegià a las universitads da Turitg e da Losanna. El è stà magister e magister secundar a Scuol, Ftan, Zuoz e Cuira. Biert è stà tranter ils acturs da l'ensemble teatral ambulat da La Culissa ed ha chantà ensemen cun sia dunna Angelica chanzuns popularas rumantschas er a festivals internaziunals.

1955 ha Cla Biert retschavi il premi svizzer da la fundaziun Schiller, pli tard lura era il premi da la Cuminanza Radio Rumantsch ed il premi da reconuschienscha dal chantun Grischun.

Ils raquints da Cla Biert èn cumparids a partir dal 1949 en la Chasa Paterna, il Chalendar Ladin, las Annalas da la Societad Retorumantscha, il Fögl Ladin ed il Chardun sco er en diversas antologias. Ses relasch vegn tgrirà en l'Archiv svizzer da litteratura, Biblioteca nazionala a Berna. L'inventari è consultabel online a partir da la pagina-web, www.nb.admin.ch/asl.

Las publicaziuns rumantschas da Cla Biert actualmain las pli enconuscentas èn: La müdada (1962 e 2012), Fain manü (1969), Il descendent (1981), Las fluors dal desert ed oters raquints e sömmis (1993), Betschlas malmadüras (2009).

L'odur dal füm, Cla Biert. Raquints, rumantsch vallader. Commentaris: Annetta Ganzoni, Rico Valär. 288 p., CHF 30.-, ISBN: 978-3-03845-068-9, Chasa Editura Rumantscha, 2020.

Lia Rumantscha, Via da la Plessur 47, CH-7001 Cuira, telefon +41 81 258 32 22, info@rumantsch.ch, www.liarumantscha.ch